

Nr 831

Av herrar **Bengtson** i Solna och **Turesson**, *angående regionplaneringen.*

(Lika lydande med motion nr 658 i Första kammaren)

De svenska kommunerna intar med sin urgamla självstyrelse en central ställning i vårt samhällsliv. Det är ofta det ankommer på kommunerna att verkställa de beslut som statsmakterna fattat. Men även inom samhällsplaneringen har kommunerna viktiga uppgifter. Främst åsyftas den detaljerade utformningen av samhällsbyggnaden genom uppgörande av byggnads- och stadsplaner inom byggnadslagstiftningens ram.

Det s. k. planmonopolet har länge utövats och hanteras måhända inom vissa kommuner fortfarande på så sätt att när behov av att uppföra byggnader uppstår, söker man upp ett lämpligt markområde och planlägger detta. Det alltmer komplicerade samhällslivet ställer numera större krav på system och kontinuitet i detta arbete. Detta har lett till att allt fler kommuner gör en översiktlig markdisposition medelst en s. k. generalplan, ett arbete som är värt all uppmuntran och stimulans.

Kommunblocksindelningen, som genomfördes för några år sedan, förutsatte jämväl att i blockens regi en viss gemensam planering skulle ske genom s. k. blockplanering. Detta institut har såvitt vi känner till ej vunnit tillbörlig spridning.

För att nå en samordning av all denna verksamhet införde lagstiftarna för ett tjugotal år sedan regionplaneinstitutet. Detta ger kommunalmännen i en trakt, en region möjligheter att gemensamt i kommunalförbundets form upprätta översiktliga planer som sedan kan tjäna till ledning för de enskilda kommunernas handlande.

Sådana planer har, även om de inte får någon markerad rättslig verkan, en stor betydelse för hela trakten. Utom att de ger vägledning för myndigheter, näringsliv och enskilda människor, väcker de debatt i av dem berörda frågor såsom angående naturvård i vidare bemärkelse, vattenvård, trafikplanering, förläggning av bostadsområden och fritidsområden m. m.

En mycket stor betydelse har de även genom att lära människorna att tänka regionalt med allt vad det innebär av hänsynstagande och kännedom om andra förhållanden än de mest näralliggande.

Gemensamt för alla dessa former av planer är att de upprättas av organ utsedda genom kommunerna. Planerna får härigenom en förankring ute

i bygderna, som inget annat forum skulle kunna ge dem. När det gäller regionplaner ankommer det emellertid på Kungl. Maj:t att med stöd av bylagen (§§ 127—128) förordna bl. a. om regionens omfattning. I en stor del av landet försiggår regionplanering. Men det torde finnas områden där det f. n. inte sker sådan planering. Det är därvid vår uppfattning att en sådan regionplanering i kommunal regi skulle införas i hela landet ju förr dess bättre. I förefintliga fall där kommunblock resp. kommuner är tillräckligt stora för att ensamma utgöra en »region» kan de ovannämnda planinstituten anses till fyllest.

Vi får härmed hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning av möjligheterna att öka omfattningen av den fysiska regionplaneringen i riket.

Stockholm den 26 januari 1967

Bengt Bengtson (h)

Bo Turesson (h)
